



# İTÜ

## İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

30 Mart 2009

### STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI

#### Muhasebe Kesin Hesap ve Raporlama Birimi

Sayı: B.30.2.İTÜ.0.70.82.00/ 184

Konu: 2547 sayılı Kanunun 31 nci Maddesine  
Göre Ödenen Ek Ders Ücretlerinden  
Yapılacak Prim Kesintileri Hk.

### GENELGE

2009/7

Bilindiği üzere, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun "Öğretim Görevlileri" başlıklı 31 nci maddesinde;

Üniversitelerde ve bağlı birimlerinde bu Kanun uyarınca atanmış öğretim üyesi bulunmayan dersler veya herhangi bir dersin özel bilgi ve uzmanlık isteyen konularının eğitim-öğretim ve uygulamaları için, kendi uzmanlık alanlarındaki çalışma ve eserleri ile tanınmış kişilerin sürelili veya ders saati ücreti ile görevlendirilebilecekleri, hükme bağlanmıştır.

Sosyal güvenlik sistemini yeniden yapılandıran 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "sigortalı sayılanlar" başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar sigortalı sayılacağı, bu bent gereği sigortalı sayılanlara (ilişkin hükümlerin Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen kurslarda usta öğretici olarak çalıştırılanlar, kamu idarelerinde ders ücreti verilenler ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (c) bendi kapsamında çalıştırılanlar hakkında da uygulanacağı belirtilmiş bulunmaktadır.

Bu nedenle, 2547 sayılı Kanunun 31 nci maddesine göre saat ücreti karşılığı görevlendirilen öğretim elemanlarından yukarıdaki belirtilen madde uyarınca sigortalı olanlar, sosyal güvencesi olmayanlar ile emekli olup görevlendirilenlerden sigorta primlerinin kesilmesi gerekmektedir.

5510 sayılı Kanunun 8 nci maddesinde de "İşverenler, 4.ncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılan kişileri, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen sigorta başlangıç tarihinden önce sigortalı işe giriş bildirgesi ile Kuruma bildirmekle yükümlüdür" denilmektedir. Anılan Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrası (a) bendinde " sigorta hak ve yükümlülükleri 4 ncü maddesinin (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için çalışmaya, mesleki eğitime, veya zorunlu staja başladıkları tarihten itibaren başlar." hükmü yer almaktadır. Bu çerçevede, 2547 sayılı Kanunun 31 nci maddesine göre ders saati ücreti ile görevlendirilen öğretim elemanlarının sigorta hak ve yükümlülüklerinin çalışmaya başladıkları tarihten itibaren başlaması gerekmektedir.

Anılan Kanunun 80 nci maddesinde ise; 4 ncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların prime esas kazançları belirlenmiş, (j) bendinde; Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında ilgili mevzuat çerçevesinde uzman ve usta öğretici olarak çalıştırılanların prim ödeme gün sayısının 30 gün aşmamak kaydıyla, bir takvim ayı içerisinde hak kazandıkları brüt ek ders ücreti toplam tutarının,

prime esas günlük kazanç alt sınırına bölünmesi şeklinde bulunacağı ve bu şekilde yapılacak hesaplamalarda tam sayıdan sonraki küsuratların dikkate alınmayacağı belirtilmiştir. Prime esas gün sayılarının hesaplanması ile ilgili olarak Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 108 nci maddesinde ise "İş sözleşmesi saat ücreti karşılığı yapılmış ise kısmi süreli çalışan sigortalıların ay içinde çalıştığı toplam sürenin, 4857 sayılı İş Kanununa göre günlük olağan çalışma süresi olan 7,5 saate bölünmesiyle, sigortalı için bildirilmesi gereken prim ödeme gün sayısı hesaplanır. Bu şekilde yapılacak hesaplamalarda 7,5 saatin altındaki çalışmalar 1 güne tamamlanır." denilmektedir. Prim ödeme gün sayısının ne şekilde tespit edileceği hususuna ilişkin örnek hesaplama ekli tabloda sunulmaktadır.

Ayrıca, 5510 sayılı Kanunun günlük kazanç sınırlarını belirleyen 82 nci maddesinde bu kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabında esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, asgari ücretin otuzda biri, üst sınırı ise günlük kazanç alt sınırının 6,5 katı olacağı belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Kanunun 81 nci maddesinde alınacak prim oranları;

(a) bendinde; "Mallullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranı, sigortalının prime esas kazancının %20'sidir. Bunun %9'u sigortalı, hissesi, %11'i işveren hissesidir."

(c) bendinde; "Kısa sigorta kolları prim oranları, yapılan işin iş kazası ve meslek hastalığı bakımından gösterdiği tehlikenin ağırlığına göre %1 ila %6,5 oranları arasında olmak üzere, 83 ncü maddeye göre Kurumca belirlenir. Bu primin tamamını işveren öder."


(f) bendinde; "Genel sağlık sigortası primi, kısa ve uzun vadeli sigorta kollarına tabi olanlar için, 82 nci maddenin birinci fıkrasına göre hesaplanan prime esas kazancın %12,5'idir. Bu primin %5'i sigortalı, %7,5'i ise işveren hissesidir."

şeklinde belirlenmiştir.

Aynı Kanunun geçici 14 ncü maddesinde "Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçi veya sigortalı olanlar, vazife malullüğü, malullük ve yaşlılık veya emekli aylığı bulunanlar ve bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihte sosyal güvenlik primi ödeyerek çalışmaya devam edenler, 80nci maddeye göre tespit edilen prime esas kazançlar üzerinden 81 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen prim oranına %30 oranının eklenmesiyle bulunan toplamlardır." hükmü yer almaktadır. Bu prim oranları dikkate alınarak çalışanların statülerine göre prim oranları ilişik tabloda gösterilmiştir.

Harcama Yetkililerinin herhangi bir sorumlulukla karşılaşmamaları bakımından gerekli tedbirlerin alınarak, 2547 sayılı Kanunun 31 inci maddesine göre ders saati ücreti ile görevlendirilen öğretim görevlilerine yapılacak ek ders ücreti ödemelerinden 5510 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelik hükümleri doğrultusunda sigorta primlerinin kesilmesi gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.



Prof.Dr.Muhammed ŞAHİN  
Rektör

EK: 1 Prim Oranlarını Gösterir Tablo

DAĞITIM:  
Tüm Birimler

**PRİM ORANLARI**

ÇALIŞANLAR	MALULİYET, YAŞLILIK, ÖLÜM SİGORTASI		GENEL SAĞLIK SİGORTASI		İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI SİGORTASI		SOSYAL GÜVENLİK DESTEK PRİMİ		İŞSİZLİK SİGORTASI PRİMİ	
	İŞÇİ	İŞVEREN	İŞÇİ	İŞVEREN	İŞÇİ	İŞVEREN	İŞÇİ	İŞVEREN	İŞÇİ	İŞVEREN
4/a bendi kapsamında sigortalı olanlardan ders ücreti karşılığı çalışanlar	9	11	5	7,5	-	1	-	-	-	-
İştirakçi olmayanlardan ders ücreti karşılığı çalışanlar	9	11	5	7,5	-	1	-	-	-	-
Emeklilerden ders ücreti karşılığı çalışanlar	-	-	-	-	-	1	7,5	22,5	-	-
657 sayılı Kanunun 4/c bendi kapsamında çalışanlar	9	11	5	7,5	-	1	-	-	-	-
657 sayılı Kanunun 4/b kapsamında çalışanlar	9	11	5	7,5	-	1	-	-	-	-
Daimi işçiler	9	11	5	7,5	-	1	-	-	1	2
Yabancı Uyruklu personel	9	11	5	7,5	-	1	-	-	-	-
Kısmi zamanlı olarak çalışan öğrenciler	9	11	5	7,5	-	1	-	-	1	2
Zorunlu staja tabi tutulan öğrenciler	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-

**PRİM ÖDEME GÜN SAYISI ÖRNEK:**

Günde 2 saat çalışan ve buna göre ücret alan bir sigortalının ayda  $30 \times 2 = 60$  çalışması olacağından, Prim ödeme gün sayısı  $60 : 7,5 = 8$  olarak hesaplanır.  
Prim belgeleri 8 gün üzerinden düzenlenir.